

Οι εξελίξεις στις πολιτικές Ανοικτής Πρόσβασης και οι κανονισμοί του Ορίζοντα 2020

*«Ανοικτή πρόσβαση στη γνώση: πολιτικές και δράσεις
στον ευρωπαϊκό και τοπικό χώρο»* 24.10.2014

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου-Κυπριακή Ένωση
Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Η παρουσίαση

- Διεθνείς εξελίξεις στις πολιτικές
- Οι πολιτικές της ΕΕ και η σημασία τους
  - Τι πρέπει να κάνει η Κύπρος;
- Ο κανονισμός και οι απαιτήσεις του Ορίζοντα 2020- πως να συμμορφωθείτε

Ραγδαίες εξελίξεις στις πολιτικές ανοικτής πρόσβασης

- Καθολική διεθνής υιοθέτηση της ανοικτής πρόσβασης σε δημοσιεύσεις και δεδομένα ως στρατηγικής διάχυσης της έρευνας και ως βασικού συστατικού της ανοικτής επιστήμης (Open Science)
- Περίπου 40% των άρθρων υπολογίζεται ότι είναι ανοικτά προσβάσιμα
- Δεν είναι όλες οι επιστήμες το ίδιο
- Δεν είναι όλες οι χώρες το ίδιο

Πολιτικές και στρατηγικές συνοπτικά

- Διεθνείς οργανισμοί και σώματα (λχ OECD, UNESCO, World Bank, GRC, G8)
- Κράτη (νομοθεσίες και εθνικές στρατηγικές)
  - Νόμοι: Ισπανία, Ιταλία
  - Εθνική Στρατηγική: Ιρλανδία
- Χρηματοδότες έρευνας
  - FCT (Πορτογαλία, **RCUK (HB)**, DFG (Γερμανία), FWF (Αυστρία), FNRS (Βέλγιο), **NIH και NSF (ΗΠΑ)**, NSFC (Κίνα), **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** κτλ
- Φορείς έρευνας- πολιτικές/κανονισμοί
  - Για δημοσιεύσεις (Ευρώπη ~300 φορείς, ΗΠΑ ~120 φορείς)
  - Για διαχείριση δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης ανοικτής πρόσβασης)
    - Κυρίως ΗΒ, ΗΠΑ και Αυστραλία

Πολιτικές χρηματοδοτών και φορέων έρευνας

- **Υποχρεωτική** ανοικτή πρόσβαση (mandate) **μέσω αποθετηρίων** για δημοσιεύσεις και δεδομένα
- Σύνδεση **συμμόρφωσης** με αξιολόγηση (ιδρύματα) ή με χρηματοδότηση (χρηματοδότες)
- Έμφαση στα **επιστημονικά δεδομένα** και τη διαχείρισή τους
- Συγκεκριμένες **τεχνικές προδιαγραφές** υποχρεωτικές
- Συναρτώμενα **έξοδα δικαιολογούνται** (λχ για δημοσίευση με ανοικτή πρόσβαση, για διαχείριση δεδομένων)

Οι πολιτικές της ΕΕ για την Ανοικτή Πρόσβαση

- Ήδη υπάρχει σε σημαντικά έγγραφα της ΕΕ από 2000- European Research Area
- Communications and Recommendations (2007-2012)
- Πιλοτικό πρόγραμμα σε δημοσιεύσεις για την Ανοικτή Πρόσβαση στο FP7
- Υποχρεωτική ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις και επιστημονικά δεδομένα στο Ορίζοντα 2020

Τα κείμενα πολιτικής της ΕΕ του 2012

1. 2012: European Communication on ERA (EU)

- Ανοικτή πρόσβαση μία από τις πέντε προτεραιότητες του EXE

2. 2012: European Commission Communication 'Towards better access to scientific information'

- Πολιτικό κείμενο για τα οφέλη της ανοικτής πρόσβασης στην Ευρώπη- το όραμα-Ορίζοντας 2020

3. 2012: Recommendation on access to and preservation of scientific information

- Τα ΚΜ να διαμορφώσουν πολιτικές για:
  - ΑΠ σε δημοσιεύσεις
  - ΑΠ σε δεδομένα
  - Διατήρηση και επαναχρησιμοποίηση επιστ πληροφορίας
  - Ηλεκτρονικές υποδομές
- Συντονισμένες πολιτικές στα ΚΜ-παρόμοιες με αυτές της ΕΕ
- Δομημένος συντονισμός (National Points of Reference) και αναφορά στην ΕΕ

Τι σημαίνει αυτό για την Κύπρο ως ΚΜ (1/2);

- Διαμόρφωση στρατηγικής και πολιτικής σε εθνικό επίπεδο, ευθυγραμμισμένης με αυτήν της ΕΕ
- Τι μορφή θα έχει αυτή;
  - Νόμος; Πρβλ. Ισπανία
  - Εθνική στρατηγική; Πρβλ. Ιρλανδία
- Από πού να ξεκινήσει η χώρα τον συντονισμό;
  - Συντονισμός εμπλεκόμενων μερών (εθνική ομάδα εργασίας)-ΙΠΕ-πανεπιστήμια (βιβλιοθήκες και διοίκηση) άλλες υπηρεσίες που χρηματοδοτούν έρευνα.....
    - Κατάληξη σε συμφωνία κοινών πολιτικών για όλους (minimum common standards)

Στην πράξη.....

- Το ΙΠΕ θα διαθέτει πολιτικές και κανονισμούς
  - Σαφείς και επίσημα διατυπωμένες πολιτικές
  - Ρήτρες στα συμβόλαια έργων
  - Παρακολούθηση και μέτρηση εφαρμογής
- Όλα τα δημόσια πανεπιστήμια έχουν κανονισμούς
  - Επίσημο κείμενο διατύπωσης πολιτικής για δημοσιεύσεις και χωριστό για δεδομένα
  - Διαθέτουν αποθετήρια (υποδομή)
  - Οι ερευνητές έχουν υπηρεσίες να τους συνδράμουν (συνήθως βιβλιοθήκες)
  - Υποστήριξη και των δημοσιεύσεων με ανοικτή πρόσβαση

MedOANet οδηγός εφαρμογής πολιτικών

Οδηγός
MedOANet για την
εφαρμογή πολιτικών
ανοικτής πρόσβασης
για φορείς διεξαγωγής έρευνας
και χρηματοδότησης έρευνας

www.medoanet.eu

EN **EL** ES IT FR PT TR

medoanet
Mediterranean Open Access Network

- Πολιτικές με συγκεκριμένες προδιαγραφές
  - Βασισμένες σε καλές πρακτικές
  - Υποχρεωτικές και παρακολουθούμενες
-
- http://www.medoanet.eu/sites/www.medoanet.eu/files/documents/GUIDLine_GR_ws.pdf

PASTEUR4OA

f t e Log in

Home | The Project | News | Events | Deliverables | Resources | Partners

PASTEUR4OA/Welcome

Welcome to the PASTEUR4OA website!

PASTEUR4OA (Open Access Policy Alignment Strategies for European Union Research) aims to support the European Commission's Recommendation to Member States of July 2012 that they develop and implement policies to ensure Open Access to all outputs from publicly-funded research.

PASTEUR4OA will help develop and/or reinforce open access strategies and policies at the national level and facilitate their coordination among all Member States. It will build a network of centres of expertise in Member States that will develop a coordinated and collaborative programme of activities in support of policymaking at the national level under the direction of project partners.

- Συντονισμος πολιτικών
- Πανερωπαϊκός
- Χρηματοδότες/φορείς έρευνας
- Centers of expertise/Keynodes
- Κύπρος: Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Ενημερώνουν policymakers
- Συντονισμός με NPRs
- Συναντήσεις σε περιφερειακό επίπεδο

- <http://pasteur4oa.eu>

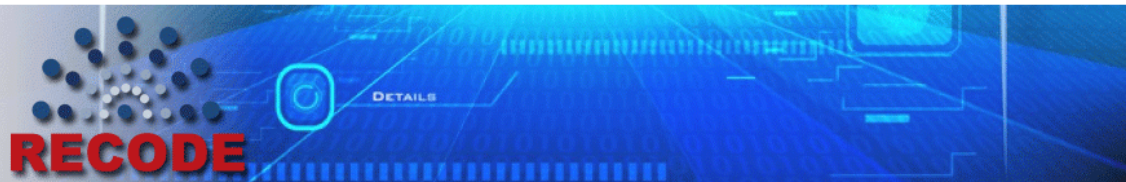
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

www.ekt.gr • www.openaccess.gr

RECODE project

Policy RECommendations for Open Access to Research Data in Europe

[Home](#) [Partners](#) [Research & Results](#) [Resources](#) [Events](#) [Contact](#)

[Home](#) | [Partners](#) | [Research & Results](#) | [Events](#) | [Resources](#) | [Outreach](#) | [Contact](#)

Home

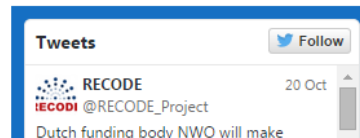
The Policy RECommendations for Open Access to Research Data in Europe (RECODE) project will leverage existing networks, communities and projects to address challenges within the open access and data dissemination and preservation sector and produce policy recommendations for open access to research data based on existing good practice.

The open access to research data sector includes several different networks, initiatives, projects and communities that are fragmented by discipline, geography, stakeholder category (publishers, academics, repositories, etc.) as well as other boundaries. Many of these organisations are already addressing key barriers to open access, such as stakeholder fragmentation, technical and

Final Conference

Save the date: 15-16 January 2015.
Athens, Greece.
More information coming soon!

Twitter

- Συστάσεις θα δημοσιευθούν Ιανουάριο 2015
- 5 Workshops
- 4 μελέτες
- Recommendations

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

www.ekt.gr • www.openaccess.gr

RECODE project

Ανοικτή Πρόσβαση
γνώση για όλους

EKT ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

αναζήτηση

Αρχική Σελίδα | Χάρτης Πλοήγησης | Επικοινωνία | English [EN]

καλώς ήλθατε

Καλωσήρατε στο openaccess.gr, τον ελληνικό δικτυακό τόπο για την Ανοικτή Πρόσβαση στη γνώση, ο οποίος υποστηρίζεται από το [**Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020**

Εβδομάδα Ανοικτής Πρόσβασης @ EKT
20-24 Οκτωβρίου 2014

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ Ανοικτής Πρόσβασης

European Commission | Horizon 2020 European Union funding for Research & Innovation

RECODE conference: Open Access to Research Data as a Driver for Open Science
Athens • 15-16 January 2015

International Open Access Conference @ EKT

τελευταία νέα | κάρτης ανοικτής πρόσβασης](http://Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και περιλαμβάνει διαρκώς ενημερωμένες και αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με:</p> τα τρέχοντα ζητήματα και τις εξελίξεις για την Ανοικτή Πρόσβαση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (νέα, εκδηλώσεις, πολιτικές, σύνδεσμοι, κ.ά.), τις δράσεις του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για την Ανοικτή Πρόσβαση και το έργο)

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Τελικό Συνέδριο RECODE : Αθήνα, 15 και 16 Ιανουαρίου

www.ekt.gr • www.openaccess.gr

Ανοικτή Πρόσβαση στον Ορίζοντα 2020: άρθρα 29.2 και 29.3 grant agreement

- **Υποχρεωτική για όλες τις δημοσιεύσεις** με αξιολόγηση μέσω αποθετηρίου
- Πιλοτική δράση για **υποχρεωτική ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικά δεδομένα** σε 7 περιοχές για 2014-2015 (νέο στον Ορίζοντα****)
  - (Future and Emerging Technologies Research infrastructures – part e-Infrastructures; Leadership in enabling and industrial technologies – Information and Communication Technologies; Societal Challenge: 'Secure, Clean and Efficient Energy' – part Smart cities and communities; Societal Challenge: 'Climate Action, Environment, Resource Efficiency and Raw materials' – except raw materials; Societal Challenge: 'Europe in a changing world – inclusive, innovative and reflective Societies'; Science with and for Society)
  - Opt-out δυνατό για συγκεκριμένους λόγους, opt-in επίσης δυνατό
  - Το ERC δεν συμμετέχει προς το παρόν

Συνολικά οι κανονισμοί ανοικτής πρόσβασης του Ορίζοντα

- Επιβάλλουν την κατάθεση σε αποθετήριο και την ανοικτή πρόσβαση (για δημοσιεύσεις και δεδομένα)
- Είναι υποχρεωτικοί και παρακολουθούνται στο reporting
  - Η ΕΕ διατηρεί δικαίωμα μη αποπληρωμής
- Όλες οι υποδομές και τα εργαλεία για την υλοποίηση διατίθενται
- Data Management βασικό κομμάτι στο σχεδιασμό της έρευνας

Ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις

- Καταθέτετε την εργασία σας το αργότερο ταυτόχρονα με την δημοσίευση σε ιδρυματικό ή θεματικό αποθετήριο
- Δίνετε ταυτόχρονα ανοικτή πρόσβαση
- Αν δεν μπορείτε, δικαιούστε να την κρατήσετε κλειστή έως 6 μήνες (12 ΑΚΕ)
- Το ERC προτιμάει θεματικό και συγκεκριμένα: EuropePubMed Central (Life Sciences); arXiv (Physical/Engineering)
- Τα έξοδα δημοσίευσης με ανοικτή πρόσβαση δικαιολογούνται, πρέπει να προβλέψετε στην υποβολή, δεν εκπληρώνουν απαίτηση για ΑΠ

Ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικά δεδομένα

- Διαμορφώνετε πολιτική διαχείρισης δεδομένων κατά την υποβολή (ενότητα Impact, αξιολογείται)
- Διαμορφώνετε υποχρεωτικά Data Management Plan (DMP) ως παραδοτέο, τους πρώτους έξι μήνες και το ανανεώνετε
  - Το DMP απαντά σε ερωτήσεις όπως:
    - What data will be collected / generated?
    - What standards will be used / how will metadata be generated?
    - What data will be exploited? What data will be shared / made open?
    - How will data be curated and preserved?
- Καταθέσατε τα επιστημονικά σας δεδομένα κατά προτίμηση σε αποθετήριο επιστημονικών δεδομένων με ανοικτή πρόσβαση
  - Όταν συνοδεύουν δημοσίευση ταυτόχρονα με αυτή
  - Όταν δεν έχουν σχέση με δημοσίευση, όπως προβλέπει το DMP

- Αρχική Σελίδα
- Η Ανοικτή Πρόσβαση
- Ηλεκτρονικά Αποθετήρια
- Ηλεκτρονικά Περιοδικά
- Ηλεκτρονικά Βιβλία
- EKT & Ανοικτή Πρόσβαση
- Νέα-Εκδηλώσεις
- Συνέδρια EKT
- Πολιτικές
- Χρήσιμο Υλικό
- Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020
- eGallery
- Επικοινωνία

openaccess.gr/blog

RSS Feeds

EKT | Facebook | YouTube | Twitter

medbanet
Mediterranean Open Access Network

OpenAIRE
Open Access Infrastructure for Research Europe

RECODE
Research Open Access Conference

Home » Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020

Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020

Share | Facebook | Email | Print | RSS

Στον Ορίζοντα 2020 η ανοικτή πρόσβαση είναι **υποχρεωτική** για όλες τις δημοσιεύσεις, οι οποίες πρέπει να κατατίθενται σε αποθετήρια. Έχει, επιπλέον, τεθεί σε εφαρμογή **πilotικό πρόγραμμα για την ανοικτή πρόσβαση στα επιστημονικά δεδομένα** σε επτά επιστημονικές περιοχές.

Τα κόστη για δημοσίευση σε έγκριτα περιοδικά ανοικτής πρόσβασης είναι επιλέξιμα κατά τη διάρκεια των έργων και υπό προϋποθέσεις και μετά το πέρας των έργων.

Στη βάση του εθνικού του ρόλου, το EKT παρέχει στους Έλληνες ερευνητές συστηματική ενημέρωση για τις σχετικές υποχρεώσεις που υφίστανται στο πλαίσιο του Ορίζοντα 2020 και οδηγίες για να ανταποκριθούν σε αυτές. Οι ακόλουθες ηγίες έχουν διαμορφωθεί από το EKT ή συλλεγεί για την ενημέρωση των Ελλήνων επιστημόνων.

Ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις

- EKT Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020: [Οι υποχρεώσεις για Ανοικτή Πρόσβαση σε δημοσιεύσεις σε μία ματιά!](#)
- EKT Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020: [Συχνές Ερωτήσεις, Ανοικτή Πρόσβαση στις Επιστημονικές Δημοσιεύσεις](#)

Ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικά δεδομένα

- EKT Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020: [Οι υποχρεώσεις για Ανοικτή Πρόσβαση σε επιστημονικά δεδομένα σε μία ματιά!](#)
- EKT Ανοικτή Πρόσβαση και Ορίζοντας 2020: [Συχνές Ερωτήσεις Ανοικτή Πρόσβαση στα Επιστημονικά Δεδομένα](#)

Οδηγό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- Guidelines for open access to scientific publications and research data in Horizon 2020 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf
- Guidelines to data Management in Horizon 2020 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf
- FAQ on open access in Horizon 2020 http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/background-paper-open-access-october-2012_en.pdf
- Open Access Factsheet Horizon 2020 https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/FactSheet_Open_Access.pdf

αναζήτηση

EKT Publishing

ήλιος
Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών

ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ

Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών

PARTHENONfrieze.gr

openarchives.gr

Η Διακήρυξη της Αλάμπρα

: χάρτης ανοικτής πρόσβασης

Κόσμος > Ελλάδα >

www.openaccess.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

www.ekt.gr

Το ΕΚΤ και η Ανοικτή πρόσβαση

- Δίνει πρόσβαση σε έγκριτο επιστημονικό περιεχόμενο μέσα από ηλεκτρονικές υποδομές και συναρτώμενες υπηρεσίες (λ.χ. www.didaktorika.gr; www.openarchives.gr; <http://helios-eie.ekt.gr/EIE/>, <http://epublishing.ekt.gr>)
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη **πολιτικών ανοικτής πρόσβασης** για χρηματοδότες έρευνας και ερευνητικούς φορείς (www.medoanet.eu, www.pasteur4oa.eu)
- Προσφέρει **εκπαίδευση** στους ερευνητές για τις απαιτήσεις του Ορίζοντα 2020 για την ανοικτή πρόσβαση (σύντομα για data management)
- **Ενημερώνει** τους ερευνητές και το κοινό για τις εξελίξεις στην ανοικτή πρόσβαση από το www.openaccess.gr
- <http://web.ekt.gr>

www.openaccess.gr
www.openaccess.gr/blog

tsoukala@ekt.gr

EKT

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

www.ekt.gr • www.openaccess.gr